

Hugo Bouter

Sprenen tegen de Rots

Het twistwater van Kades

'Maar er was voor de gemeenschap geen water. Toen kwamen zij bijeen vanwege Mozes en vanwege Aäron. En het volk kreeg onenigheid met Mozes (...). De HEERE sprak tot Mozes: Neem de staf [van vóór het aangezicht van de HEERE] en roep de gemeenschap bijeen, u en Aäron, uw broer, en spreek voor hun ogen tot de rots, en die zal zijn water geven. Zo zult u water voor hen voortbrengen uit de rots, en u zult de gemeenschap en hun vee laten drinken!..

Numeri 20:2-13 HSV

De dood van Mirjam en het falen van Mozes en Aäron

Na vele omzwervingen door de woestijn kwamen de Israëlieten weer in Kades-Barnea (dat betekent 'heilige bron'), het vroegere uitgangspunt voor de verkenning van Kanaän (vgl. Num. 13:26; 32:8vv.; Deut. 1:19vv.). In het tweede jaar na de uittocht uit Egypte was Kades voor langere tijd hun legerplaats geweest. Nu was het zo'n achtendertig jaar later en waren bijna alle strijders die het goede land versmaad hadden, in de woestijn gestorven (Num. 14:20:35; Deut. 2:14-16).

En wij lezen hier over nóg een sterfgeval, namelijk de dood van Mirjam. Dat gebeurde volgens de aanhef van Numeri 20 in de *eerste* maand (Num. 20:1). Mogelijk was dit aan het begin van het *laatste* jaar van de woestijnreis. Mirjam stierf in Kades en werd daar begraven in de woestijn *Zin* of *Sin*. Dit was een gebied dat zich vanaf de woestijn ten noorden van Kades-Barnea tot ver in het zuiden uitstreckte. De naam *Sinaï* kan hiermee samenhangen. In Numeri 13 wordt Kades gesitueerd in de woestijn Paran, waaruit wij kunnen opmaken dat dit laatste gebied

een onderdeel van de woestijn Zin vormde. Wij kennen deze plaatsen ook uit het leven van Abraham en Hagar (Gen. 14:6-7; 16:14; 21:21).

Mirjam was tijdens de woestijnreis in opstand gekomen tegen Mozes, maar was hiervoor toen reeds gestraft (zie Num. 12). Helaas mocht zij het Beloofde Land niet binnengaan. Haar dood bepaalt ons bij het ernstige feit dat het de mensen beschikt is éénmaal te sterven en daarna het oordeel (Hebr. 9:27). De Schrift noemt alleen Henoeh en Elia als uitzonderingen op die regel. De dood is tot alle mensen doorgestaan, omdat allen gezondigd hebben (Rom. 5:12). Want het loon van de zonde is de dood (Rom. 6:23). Zo stierf Mirjam, de profetes, in de woestijn. Zij werd begraven in Kades. Numeri 20 is een hoofdstuk van zonde, dood en oordeel, hoewel te midden van dit alles ook *Gods genade* schittert.

Zelfs Mozes en Aäron konden niet ontkomen aan het oordeel van de dood, zoals dit hoofdstuk op indrukwekkende wijze laat zien. Zij schoten tekort in gehoorzaamheid bij 'het water van Meriba', waar de Israëlieten de HEERE ter verantwoording riepen en waar Hij onder hen geheiligd werd (Num. 20:13; vgl. Ex. 17:7). Later in dit boek is sprake van 'het water van Meriba, ter hoogte van Kades', d.i. het twistwater van Kades (Num. 27:14). Evenals het opstandige volk faalden ook Mozes en Aäron als leiders in deze moeilijke situatie, en daarom zouden zij evenmin het Beloofde Land binnengaan (Num. 20:12). Dit is een ingrijpende gebeurtenis geweest in het leven van deze mannen van God, waarop later nog uitvoerig wordt teruggegrepen, vooral door Mozes zelf (zie Deut. 1:37; 3:26-27; 4:21; 32:48vv.; Ps. 106:32-33). Zij vertrouwden niet voldoende op God en lieten tegenover de Israëlieten niet zien dat Hij de Heilige was. Daarom moesten zij de gevolgen van hun zonde dragen in de woestijn. Het land Kanaän zouden zij niet binnengaan. Aäron stierf op de berg Hor (Num. 20:22-29), Mozes enige tijd later op de berg Nebo (Deut. 34:1-8).

Het gebrek aan water in de woestijn

Wat was de aanleiding voor hun falen? Terwijl het volk in Kades verbleef, kreeg het gebrek aan water. 'Toen de vergadering geen water had, liep zij te hoop tegen Mozes en Aäron, en het volk twistte met Mozes' (Num. 20:2 NBG). Het was dezelfde beproeving die de Israëlieten aan het begin van de woestijnreis ook hadden meegemaakt (Ex. 17:1). Zij ontlokte weer precies dezelfde reactie. Tientallen jaren lang was er echter wel water geweest, het water dat stroomde uit de rots bij Horeb, die destijds door Mozes was geslagen met de staf waarmee hij in Egypte de Nijl had geslagen. Vele jaren lang hadden de Israëlieten het wonder van deze

bovennatuurlijke watervoorziening dagelijks ondervonden. Zij waren zo eraan gewend geraakt, dat ze niet eens meer dankbaar ervoor waren. Het was voor hen een vanzelfsprekendheid geworden. Daarom stelde God hen opnieuw op de proef om te weten wat er in hun hart leefde. Dat was helaas niet veel goeds.

Het resultaat was een complete volksopstand. De volksvergadering spaarde haar leiders niet. Mozes en Aäron werden persoonlijk verantwoordelijk gesteld voor de problemen. Zij kregen diverse verwijten te horen, die soms nog vroom klonken ook. De Israëlieten waren toch het volk van God, 'de gemeente van de HEERE'? Wat hadden Mozes en Aäron gedaan door hen uit Egypte te laten optrekken en hen in dit barre oord te brengen? Moest Gods volk hier sterven in de woestijn, waar niets groeide en waar geen water was om te drinken? Dan hadden zij beter kunnen sterven met hun broeders, die al eerder waren omgekomen (Num. 20:3-5).

Mozes en Aäron reageerden in eerste instantie heel goed. Zij gingen niet in discussie met de gemeente, maar begaven zich naar de ingang van de tent van ontmoeting. Daar knielden zij neer voor Gods aangezicht om in stil gebed hun harten voor Hem uit te storten. Het antwoord liet niet lang op zich wachten, want 'de heerlijkheid van de HEERE verscheen hun' (Num. 20:6). God Zelf kwam hen te hulp.

Bemiddeling door het priesterschap

De opdracht die God gaf, was duidelijk. Mozes moest de staf van Aäron nemen van vóór het aangezicht van de HEERE (Num. 20:9). Dat was de staf die gebloeid had en die als het bewijs van het door God erkende priesterschap van Aäron in de tent van ontmoeting werd bewaard 'als teken voor de opstandigen' (Num. 17:10). Met die staf in zijn hand moest hij in de tegenwoordigheid van het volk tegen de rots *spreken*, dan zou de rots haar water geven. De rots nu was een beeld van Christus (1 Kor. 10:4).

De staf van Aäron was de staf van het *priesterschap*, de staf van de *genade*, van de *voorbede* in het heiligdom. Het was de staf die gebloeid had; hij had bloesem voortgebracht, bloemen gedragen en amandelen doen rijpen. Typologisch spreekt dat van opstandingsleven, het nieuwe leven uit de dood. Christus is na Zijn opstanding uit de doden het heiligdom binnengegaan en Hij is Hogepriester geworden voor eeuwig. De staf van Mozes zélf was echter een staf van *oordeel* en *vergelding*: daarmee had hij de Nijl geslagen, en daarmee was de Schelfzee gespleten. Bij de berg Horeb had hij ermee op de rots geslagen (Ex. 17:6). Dat

spreekt van het oordeel dat Christus eens voor altijd heeft gedragen op het kruis van Golgotha; dat kan niet worden herhaald.

De zonde van Mozes was nu dat hij zijn *eigen* staf nam en daarmee op de rots sloeg, in plaats van tegen de rots te spreken. Hiermee voegde hij zich in feite bij het weerspannige volk en weerstreefde hij Gods bevel (Num. 20:24; 27:14). Bovendien sprak hij onbezonnen met zijn lippen. Daarom verging het hem slecht omwille van hen (Ps. 106:32-33). Eerst leek het echter nog goed te gaan. Mozes nam de staf van Aäron en zij riepen de gemeente vóór de rots bijeen. Maar toen keek hij niet meer naar de rots, om die toe te spreken; hij draaide zich om en richtte zich tot het halsstarrige volk. Vol toorn sprak hij enkele korte zinnen tot hen: 'Luister toch, ongehoorzamen, zullen wij voor u uit deze rots water voortbrengen?' Daarop volgde een onbeheerste en vleselijke reactie. Mozes hief zijn hand op en sloeg de rots met zijn eigen staf twee keer, 'en er kwam veel water uit, zodat de gemeenschap en hun vee konden drinken' (Num. 20:10-11).

Wij moeten bedenken dat het Gods bedoeling was het volk Israël een nieuwe openbaring van Zijn genade te schenken. Mozes had hiertoe het werktuig moeten zijn. De wet was door Mozes gegeven, en dat ging gepaard met indrukwekkende verschijnselen. Maar nu ging het om iets hógers: God wilde Zijn *genade* betonen, en dat óndanks de opstandigheid van het volk. Uiteraard zijn de genade en de waarheid pas definitief door Jezus Christus gekomen (Joh. 1:17). Maar God wilde alvast een voorproef ervan geven; en wij zien Mozes tijdens de woestijnreis inderdaad diverse malen als voorbidder optreden, zodat God het volk genade kon bewijzen (zie Ex. 32-34; Num. 14). Maar hier faalde hij.

Weliswaar verhinderde dat niet dat de zegen kwam, want er kwam veel water uit de rots. Maar Mozes onteerde God, doordat hij niet volkomen op Hem vertrouwde in deze situatie en Hem niet 'heiligde' voor de ogen van de Israëlieten. Dat betekent dat hij *niet* liet zien Wie God was in de verhevenheid van Zijn gunst en de grootheid van Zijn genade, als Degene die boven de zonde van het volk stond en die op grond van Zijn eigen soevereine goedheid voorzag in hun behoeften. Alles wat daartoe nodig was, was priesterlijke bemiddeling, gebed en voorbede.

God betoonde Zich desondanks toch de Heilige onder hen, en wel door (1) rijkelijk te voorzien in de noden van het volk, en (2) door het falen van Mozes en Aäron op gepaste wijze te bestraffen (vgl. Lev. 10:3). Zij zouden delen in het oordeel van het ongelovige volk en het Beloofde Land niet betreden (Num. 20:12-13).

Dit behelst een belangrijke les voor ons, die zoveel eeuwen later leven. Mogelijk wil God ook in deze tijd nog een opwekking schenken en nieuw leven geven te midden van zoveel dorheid en doodsheid. Mogelijk wil Hij Zijn soevereine genade betonen en het water van het leven rijkelijk doen stromen. Wanneer Hij ons hiertoe als voorbidders in Zijn dienst wil gebruiken, laten wij Zijn bevel dan niet weerstreven. Laten wij spreken tegen de Rots. Dat wil zeggen: Laten wij bidden tot de verheerlijkte Christus aan Gods rechterhand. Laten wij de staf van het oordeel niet hanteren, wanneer God ons daartoe geen opdracht geeft. Laten wij de *priesterstaf* in de hand nemen en pleiten op de genade van onze Heer Jezus Christus, Die eenmaal om onze zonden heeft geleden en de straf voorgoed heeft gedragen. Op grond van Zijn volbrachte werk mogen wij zeker zijn van Zijn zegen en van het werk van de Geest onder ons.

